

Församlingsinstruktion i Skara stift

Domkapitlets riktlinjer för utfärdande av församlingsinstruktion i Skara stift.
Antogs av domkapitlet den 12 december 2025

**Svenska
kyrkan**

Skara stift

Församlingsinstruktion i Skara stift

Om församlingsinstruktion i Skara stift:

Hur vill församlingen verka som kyrka i det lokala sammanhanget? Vilka teologiska perspektiv är centrala? Att ta fram en församlingsinstruktion ger församlingen/pastoratet möjlighet att regelbundet samtala om den grundläggande uppgiften som hela Svenska kyrkan är satt att utföra:

Församling/pastorat
= avser församling
som ej ingår i ett
pastorat.*

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat församlingen utför är ett stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift. (2 kap. 6§ kyrkoordningen)

Församlingsinstruktionen är församlingarnas/pastoratens främsta styrande identitets- och måldokument. Den är ett viktigt arbetsredskap för församlingen/pastoratet när man fattar beslut om hur verksamheten ska styras och ledas till exempel vid arbetet med lokalförsörjningsplan, verksamhetsplaner och vid budgetarbete. Den pekar ut riktningen för hur församlingen ska prioritera.

Församlingsinstruktionen är också sammankopplad med domkapitlets och biskopens tillsynsansvar och är därför en del av visitationsmodellen Vägen vidare.

Eftersom Svenska kyrkan är en öppen demokratisk folkkyrka bör arbetet med att ta fram församlingsinstruktion ske i samarbete mellan anställda, förtroendevalda och församlingsbor så att processen blir väl förankrad i hela församlingen.

Detta gäller också barn och ungdomar. I kyrkoordningen står det "i kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet". Därför ska en barnkonsekvensanalys göras samtidigt som en församlingsinstruktion växer fram. Till er hjälp finns lila rutor under varje del som ger förslag på frågor att ställa till barnen. Dessa samtal ska sedan påverka alla delar i församlingsinstruktionen. Barnkonsekvensanalysen i dess helhet skickas in till domkapitlet samtidigt som församlingsinstruktionen.

Kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om det ska ske en ändring av församlingsinstruktionen. Om inget förslag till ändring utarbetas ska skälen för detta anmälas till kyrkofullmäktige och domkapitlet.

När flera församlingar samverkar i ett pastorat har de en gemensam församlingsinstruktion. Församlingsinstruktionen bör begränsas till 10 sidor inklusive formulär

Församlingsinstruktionens delar

I församlingsinstruktionen ska församlingen/pastoratet svara på de punkter som finns under följande rubriker. För att underlätta arbetet med att ta fram barnperspektivet finns särskilda frågor under varje del i församlingsinstruktionen.

Teologisk reflektion

Svenska kyrkan är, genom dess församlingar och stift, en evangelisk-luthersk folkkyrka och del av den världsvida kyrkan. Kyrkan framträder där evangelium förkunnas i ord och handling. Det är kyrkans uppgift att visa på Guds ovillkorliga nåd genom ordets förkunnelse och sakramentens utdelande. Som folkkyrka finns Svenska kyrkan till för alla som vistas i församlingen, vare sig någon är medlem eller inte. Kyrkan finns i världen för världens skull, eftersom hela världen är Guds skapelse.

I Kyrkoordningen står: "Kyrkans lära formuleras genom den teologiska reflektionen över vad tron och bekännelsen innebär. Det är en uppgift för enskilda kristna och kyrkan att i varje tid på nytt leva sig in i trons djup och klargöra dess innebörd." (Inledning 1:a avd. KO)

- Samtala om vad tron och bekännelsen innebär i det lokala sammanhanget. Vilka perspektiv i kyrkans tro bär församlingens liv? Reflektionen kan med fördel göras utifrån ett bibelord eller en psalm.

*Fråga barn och ungdomar:
Vad betyder kyrkan för barn och
ungdomar i församlingen?*

Omvärldsbeskrivning och analys

Kyrkan finns på en särskild plats i en särskild tid, alltid i relation till det som sker, både nära och runt om i världen.

- Beskriv den omvärld och det sammanhang församlingen/pastoratet befinner sig i. Till exempel: Vilka socioekonomiska förutsättningar präglar samhället där församlingen/pastoratet verkar? Hur påverkar och påverkas samhället av klimatkrisen och de humanitära kriser som finns i världen? Till er hjälp finns ett underlag med aktuella fakta.
- Gör sedan en analys utifrån de olika delarna i omvärldsbeskrivningen, så att utmaningar och möjligheter för församlingen/pastoratet framträder tydligt. Beskrivningen och analysen kan göras var för sig eller integrerat. Glöm inte barnens perspektiv.

*Fråga barn och ungdomar:
Hur är det att vara barn
och ungdom i det lokala
sammanhanget?
Vad oroar? Vad är härligt?*

Det pastorala programmet och fokusområden

I det pastorala programmet beskrivs hur församlingen vill fullgöra den grundläggande uppgiften; att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Arbetet med den grundläggande uppgiften måste alltid utformas efter de utmaningar och möjligheter som finns i den specifika församlingen. Pastorala programmet ska visa på riktningen för församlingens/pastoratets arbete framåt.

- Beskriv hur församlingen/pastoratet vill möta de utmaningar och möjligheter som framträder i omvärldsanalysen och barnkonsekvensanalysen med utgångspunkt i den teologiska reflektionen.

Till exempel:

Om det i församlingen finns många inflyttade barnfamiljer eller stor psykisk ohälsa, hur kommer det påverka prioriteringarna framåt? Hur ska församlingen ta skapelseansvar och bidra till klimaträttvisa?

- Det pastorala programmet ska slutligen mynna ut i ett eller flera fokusområden som församlingen/pastoratet vill arbeta särskilt med under kommande fyra åren. För varje fokusområde skrivs en rubrik följt av några sammanfattande meningar som beskriver fokusområdet. Avsluta med några punkter/attsatser som visar på vad och hur det ska arbetas med.

Fråga barn och ungdomar:

Vad längtar du efter i församlingen?

I gudstjänsterna? Hur vill du upptäcka mer i tron? Vad är viktigt att kyrkan gör för de som inte har det bra? Hur vill du vara med och sprida hopp här och i världen?

Fråga barn och ungdomar:

Vad vill du/ni att församlingen ska fokusera på framåt?

Domkapitlets regler

Av kyrkoordningen framgår att församlingsinstruktionen ska innehålla en beskrivning av hur domkapitlets regler efterlevs.

- Fyll i formuläret för pastorat respektive församling som inte ingår i ett pastorat och lägg in i slutet av församlingsinstruktionen.